

รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง คำสมาสแบบมีสนธิ

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้สอน ครูฟาริเดาะห์ เบญญาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สร้างคำนำไปใช้

คำสมาสแบบมีสนธิ

ท ๔.๑ ม. ๒/๑

นิส

+

ภัย

นิรภัย

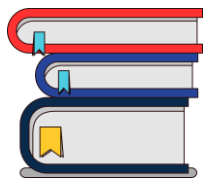
สน

+

ธาน

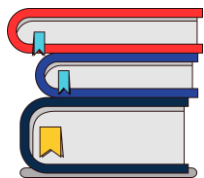
สนธาน

คำสมาสแบบมีสนธิ

คือ การสมาสคำโดยการเชื่อมคำเข้าระหว่าง
พยางค์หลังของคำหน้ากับพยางค์หน้าของคำหลัง
เป็นการย่ออักขระให้น้อยลงเวลาอ่านจะเกิดเสียง
กลมกลืนเป็นคำเดียวกัน

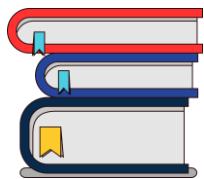

ชนิดของคำสมาสแบบมีสนธิ

สระสนธิ

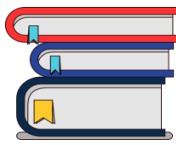
พยัญชนะสนธิ

นฤคหิตสนธิ

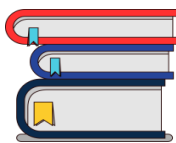
สระสนธิ

คือ การเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน ระหว่าง
เสียงสระพยางค์ท้ายของคำหน้า กับ เสียงสระ
พยางค์แรกของคำหลัง เมื่อเชื่อมกันแล้วเสียงสระ
เหลือเพียงเสียงเดียว

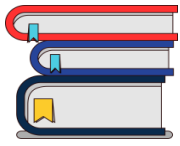
สระสนธิ

- ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้าแล้ว
ใช้สระพยางค์หน้าคำหลัง

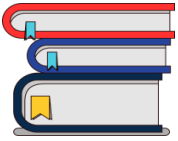

สระสนธิ

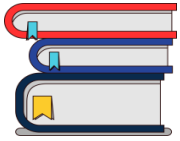
- ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า และใช้สระพยางค์หน้าของคำหลัง โดยเปลี่ยนสระพยางค์หน้าของคำหลัง

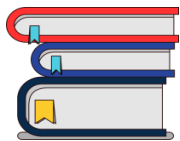
สระอะ เป็น สระอา

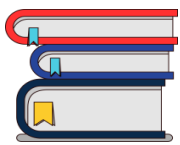
สระอิ เป็น สระเอ

สระอุ เป็น สระอู

สระอู, อุ เป็น สระโอ

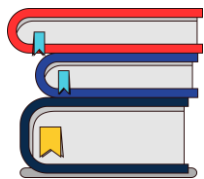
สระสนธิ

➤ เปลี่ยนสระพยางค์ท้ายของคำหน้าเป็น
พยัญชนะ คือ

อิ อิ เป็นพยัญชนะ ย

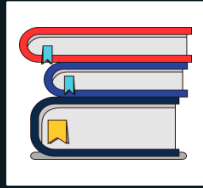
อุ อุ เป็นพยัญชนะ ว

ใช้สระพยางค์หน้าของคำหลัง

พยานุชนะสนธิ

คือ การเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน
ระหว่างเสียงพยานุชนะหรือเสียงสระพยางค์
ท้ายของคำหน้ากับเสียงพยานุชนะหรือเสียงสระ
พยางค์แรกของคำหลัง

คำที่ลงท้ายด้วย **ส** สันธிகับพยัญชนะ
เปลี่ยน **ส** เป็น **โ** เช่น

มนัส

+

ธรรม

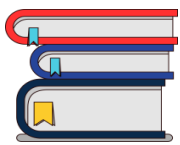
มโนธรรม

รหัส

+

ฐาน

รหัสฐาน

สนธิกับพยัญชนะ เปลี่ยน ส เป็น ร

นิสฺ

+

ภัย

นिरภัย

ทุสฺ

+

ลักษณฺ์

ทุรลักษณฺ์

ใบความรู้เรื่อง คำสมาสแบบมีสนธิ
รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน พหุ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำสมาสแบบมีสนธิ

การสมาสแบบมีสนธิ คือ การสมาสคำโดยการเชื่อมคำเข้าระหว่างพยางค์หลังของคำหน้ากับพยางค์หน้าของคำหลัง เป็นการย่ออักษรให้น้อยลงเวลาอ่านจะเกิดเสียงกลมกลืนเป็นคำเดียวกัน

การสนธิแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. สระสนธิ
๒. พยัญชนะสนธิ
๓. นฤคหิตสนธิ

สำหรับการสนธิในภาษาไทย ส่วนมากจะใช้แบบสร้างของสระสนธิ

- สระสนธิ คือ การนำคำที่ลงท้ายด้วยสระไปสนธิกับคำที่ขึ้นต้นด้วยสระ ซึ่งเมื่อสนธิแล้วจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปสระตามกฎเกณฑ์

- ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า แล้วใช้สระพยางค์หน้าคำหลัง

ราช + อาณาภพ	จะได้คำว่า	ราชอาณาภพ
นิล + อุบล	จะได้คำว่า	นิลอุบล

- ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า และใช้สระพยางค์หน้าของคำหลัง โดยเปลี่ยนสระพยางค์หน้าของคำหลัง

อะ เป็น อา	อิ เป็น เอ
อุ เป็น โอ	อุ, อุ เป็น โอ

ปรหม + อินทร์	จะได้คำว่า	ปรเมนทร์
พงศ + อวดาร	จะได้คำว่า	พงศาวดาร
มหา + อีสี่	จะได้คำว่า	มหาเอสี่

- เปลี่ยนสระพยางค์ท้ายของคำหน้าเป็นพยัญชนะ คือ อิ เป็น ย , อุ, อู เป็น ว ใช้สระพยางค์หน้าของคำหลัง ซึ่งอาจเปลี่ยนรูปหรือไม่เปลี่ยนรูปก็ได้ ในกรณีที่สระพยางค์ต้นของคำหลังไม่ใช่ อิ อี อุ อย่างสระตรงพยางค์ท้ายของคำหน้า

กิตติ + อากร	จะได้คำว่า	กิตติยากร
ธนู + อาคม	จะได้คำว่า	ธนูวาคม

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้

เรื่อง

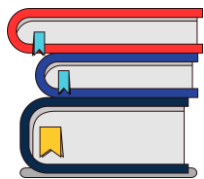
คำสมาสแบบมีสนธิ

คำสมาสแบบนฤคหิตสนธิ

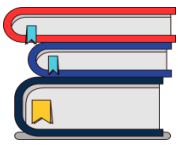
มีลักษณะอย่างไร

นฤคหิตสนธิ

คือ การเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน
ระหว่างคำที่ลงท้ายด้วยนฤคหิตกับคำที่ขึ้นด้วย
พยัญชนะหรือสระของคำหลัง

นฤคหิตสนธิ

- นฤคหิตสนธิกับสระจะต้องเปลี่ยน
นฤคหิต เป็น ม

สั

+

อาทาน

สมาทาน

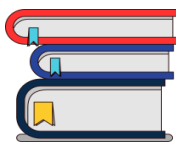
สั

+

อุทัย

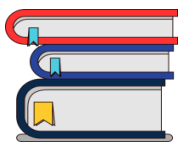
สมุทัย

นฤคหิตสนธิ

- นฤคหิตสนธิกับพยัญชนะวรรค
เปลี่ยนนฤคหิตเป็นพยัญชนะท้าย
วรรค

นฤคหิตสนธิ **วรรค กะ** เปลี่ยนเป็น ง

ง

เกต

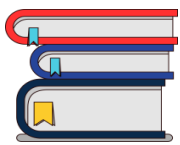
สังเกต

ง

ขาร

สังขาร

นฤคหิตสนธิ **วรรค** จะ เปลี่ยนเป็น **ญ**

ณ

จร

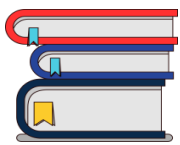
สัจจร

ณ

ชาติ

สัจชาติ

นฤคหิตสนธิ **วรรค ฎะ** เปลี่ยนเป็น **ณ**

ณ

+

ฐาน

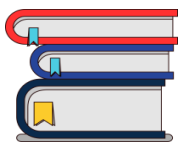
สัณฐาน

ณ

+

ฐิติ

สัณฐิติ

นฤคหิตสนธิ **วรรค ตะ** เปลี่ยนเป็น **น**

สน

+

นิवास

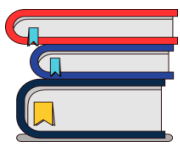
สนนิवास

สน

+

โทษ

สนโทษ

นฤคหิตสนธิ **วรรค ปะ** เปลี่ยนเป็น **ม**

ณ

พันธ์

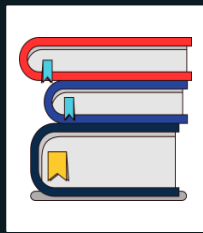
ล้มพันธ์

ณ

ปทาน

ล้มปทาน

นฤคหิตสนธิกับเศษวรรค
เปลี่ยน เป็น ง ก่อนสนธิ

สน

วร

สังวร

สน

ทรณ

สังทรณ

ใบงานคำสมาสแบบมีสนธิ

รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเชื่อมคำสมาสต่อไปนี้

พุทธ + อานุกาฬ =

พุทธ + โอวาท =

สี + มน =

เทว + อาลัย =

มันส์ + กรรม =

มหา + โอสถ =

สี + หร =

มุณี + อินทร์ =

คงคา + อาลัย =

กิติ + อากร =

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแยกคำสมาสต่อไปนี้

สัญชาติ =

นเรศวร =

สังคม =

ทุรชน =

ราเชนทร์ =

จินตนาการ =

สมิทธิ =

จุฬาลงกรณ์ =

วิทยาลัย =

ให้นักเรียนศึกษาใบงาน

เรื่อง

คำสมาสแบบมีสนธิ

พุทธ

อานุกาพ

พุทธ

โองาท

ส่ง

+

มน

เทว

+

อาลัย

มันส์

+

กรรม

ส์

+

ทร

มหา

โอสถ

คองคา

อาลัย

มุนี

+

อินทร์

ประชา

+

อากร

กิติ

+

อากร

มหา

+

อสี

สัญชาติ

นเรศวร

สังคม

ชุมชน

ราเชนทร์

จินตนาการ

สมิทธิ

จุฬาลงกรณ์

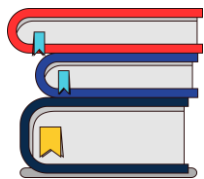
วิทยาลัย

สมาคม

ประโยชน์ของคำสมาส

ประโยชน์ของคำสมาส

ได้รูปศัพท์ใหม่ที่เด่นด้วยความหมาย
และได้รูปคำที่มีความสละสลวย

เป็นประโยชน์ในการแต่งคำประพันธ์

คำสมาส แบบมีสนธิ

